

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA BEZPIECZNY DOM W BUDOWIE

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
TUW

KARTA INFORMACYJNA *)

DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA BEZPIECZNY DOM W BUDOWIE

LP	Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
1.	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 1 ust. 3 - 9, § 2, § 3, § 6, § 9, § 10, § 14, § 15, § 16, § 17, § 19, § 20 § 21, § 22, § 23, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29 ust. 1 i 3, § 31 ust. 1 - 10 i 12, Załącznik nr 1, Klauzula nr 1 ust. 1 - 4, 6, 11, Klauzula nr 2 ust. 1 - 3, 9, Klauzula nr 3 ust. 1 - 3, 9.
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 4, § 9 ust. 6, 13 i 15, § 16, § 17 ust. 3 - 5, § 18, § 19 ust. 4 - 8, § 23 ust. 4, § 24, § 25 ust. 2, § 28, § 29, § 30, § 31 ust. 11, Klauzula nr 1 ust. 5, 7 - 10, Klauzula nr 2 ust. 4 - 8, Klauzula nr 3 ust. 4 - 8.

*) Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I – POSTANOWIENIA WSPÓLNE	3
§ 1 Postanowienia ogólne	3
§ 2 Definicje	3
§ 3 Przedmiot umowy ubezpieczenia	5
§ 4 Wyłączenia ogólne z zakresu ubezpieczenia	5
§ 5 Zawarcie umowy ubezpieczenia	5
§ 6 Czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa	6
§ 7 Składka ubezpieczeniowa	6
§ 8 Obowiązki Towarzystwa	6
§ 9 Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego	7
§ 10 Wypłata odszkodowania	8
§ 11 Roszczenia regresowe	8
§ 12 Rozpatrywanie reklamacji	8
§ 13 Rozwiązywanie sporów	8
ROZDZIAŁ II – UBEZPIECZENIE MIENIA OD POŻARU I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH	8
§ 14 Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	8
§ 15 Zakres ubezpieczenia	9
§ 16 Zwrot kosztów dodatkowych	9
§ 17 Suma ubezpieczenia	9
§ 18 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych	9
§ 19 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	10
ROZDZIAŁ III – UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU	11
§ 20 Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	11
§ 21 Zakres ubezpieczenia	11
§ 22 Zwrot kosztów dodatkowych	11
§ 23 Suma ubezpieczenia	11
§ 24 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku	11
§ 25 Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	11
ROZDZIAŁ IV – UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW NA TERENIE BUDOWY	11
§ 26 Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	11
§ 27 Zakres ubezpieczenia	11
§ 28 Wysokość świadczeń	12
§ 29 Suma ubezpieczenia	12
§ 30 Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na terenie budowy	12
§ 31 Ustalenie wysokości świadczenia	12
Załącznik nr 1 – MINIMALNE WYMAGANE ZABEZPIECZENIA PRZECIWKRADZIEŻOWE	13
Załącznik nr 2 – KLAUZULE DODATKOWE	13
Klauzula nr 1 Ubezpieczenie od katastrofy budowlanej	13
Klauzula nr 2 Ubezpieczenie od aktów terrorystycznych	13
Klauzula nr 3 Ubezpieczenie od dewastacji	14

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Niniejsze Ogólne warunki ubezpieczenia „Bezpieczny Dom w Budowie”, zwane dalej OWU, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, zwane dalej Towarzystwem, z Ubezpieczającym na zasadach określonych tymi warunkami.
2. Umowy ubezpieczenia Towarzystwo zawiera z Członkami Towarzystwa. Towarzystwo może zawierać umowy ubezpieczenia także z osobami nie będącymi Członkami Towarzystwa.
3. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU, z zastrzeżeniem, że wszelkie zmiany będą dokonywane w formie pisemnej pod rygorem ich nieważności.
4. Ubezpieczeniem objęte są tylko te przedmioty ubezpieczenia, które wskazano w umowie ubezpieczenia z określeniem sumy ubezpieczenia i miejsca ubezpieczenia.
5. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek. W takim przypadku postanowienia niniejszych OWU dotyczące Ubezpieczonego odnoszą się odpowiednio do Ubezpieczającego.

6. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązki określone w § 9 do niniejszych OWU spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba, że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
7. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na cudzy rachunek Ubezpieczający zobowiązuje się do doręczenia Ubezpieczonemu OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia, natomiast Towarzystwo na żądanie Ubezpieczonego zobowiązane jest udzielić mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.
8. Zawiadomienia i oświadczenia, jakie w związku z umową ubezpieczenia składane są przez strony tej umowy, mogą być dokonywane na piśmie albo drogą elektroniczną, jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony wyraził na to zgodę.
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

Definicje:

§ 2

Określenia użyte w OWU oznaczają:

- 1) **budowla** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem nie będący budynkiem wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, stanowiący całość techniczną i użytkową, w tym wiaty, ogrodzenia, bramy, podjazdy, szklarnie ogrodowe i ogrody zimowe/oranżerie o powierzchni nie większej niż 100 m², zabudowy basenów, słupy oświetleniowe,
- 2) **budowa** – wykonywanie budynku lub budowli we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia, a także modernizacja, przebudowa, rozbudowa, nadbudowa lub remont budynku/ lokalu mieszkalnego i/lub budynku/ lokalu gospodarczego i/lub budowli oraz urządzeń budowlanych i stałych elementów wykończeniowych związanych z tymi budynkami/ lokalami/ budowlami, budowa może być realizowana siłami własnymi Ubezpieczonego lub przez zatrudnionego do tego celu wykonawcy (inwestora zastępczego), z zastrzeżeniem, że musi być prowadzona zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego,
- 3) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz z instalacjami, urządzeniami budowlanymi, tj. urządzeniami technicznymi związanymi z budynkiem, zapewniającymi możliwość jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem oraz ze stałymi elementami wykończeniowymi stanowiącymi całość techniczną i użytkową,
- 4) **budynek gospodarczy** – budynek przeznaczony na cele niemieszkalne, a także garaż przeznaczony do parkowania pojazdów,
- 5) **budynek mieszkalny** – budynek jednorodzinny lub wielorodzinny; garaż stanowiący jedną bryłę z budynkiem mieszkalnym jest traktowany jako jego integralna część i jest współubezpieczony z budynkiem mieszkalnym,
- 6) **budynek mieszkalny jednorodzinny** – budynek przeznaczony na cele mieszkalne w układzie wolnostojącym, bliźniaczym, szeregowym lub budynek zawierający nie więcej niż 4 mieszkania,
- 7) **budynek mieszkalny wielorodzinny** – budynek przeznaczony na cele mieszkalne posiadający do 4 kondygnacji nadziemnych, zawierający od 4 do 20 mieszkań,
- 8) **budynki/ lokale i budowle w budowie** – obiekty budowlane, których budowa nie została zakończona oraz ich modernizacja, przebudowa, rozbudowa, nadbudowa lub remont, a także obiekty budowlane bez pozwolenia na użytkowanie wymaganego zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego,
- 9) **dozór** – czynności wynikające z zawartej umowy dotyczące ochrony mienia realizowane w formie bezpośredniej ochrony fizycznej w miejscu ubezpieczenia, wykonywane przez pracowników firmy ochrony mienia lub pracowników Ubezpieczonego,
- 10) **fala ponaddźwiękowa** – bezpośrednie działanie fali ciśnieniowej, wywołanej przez statek powietrzny przekraczający barierę dźwięku,
- 11) **franszyza integralna** – ustalona w umowie ubezpieczenia kwota do której Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności, a po przekroczeniu której wypłata należne odszkodowanie w całości,
- 12) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia kwota o jaką będzie pomniejszana wysokość każdego odszkodowania,
- 13) **grad** – opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu,
- 14) **inwestor** – Ubezpieczający realizujący własnymi siłami budowę w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych lub bytowych, który posiada tytuł prawny do dysponowania nieruchomością przeznaczoną na cele budowlane,

- 15) **Klient** – Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uprawniony z umowy ubezpieczenia oraz Poszukujący ochrony ubezpieczeniowej,
- 16) **kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia z pomieszczeń zabezpieczonych zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymaganych zabezpieczeń określonych w OWU po uprzednim usunięciu siłą lub przy pomocy narzędzi pozostawiających ślady włamania na istniejących zabezpieczeniach lub po otworzeniu istniejących zabezpieczeń przy użyciu podrobionego lub dopasowanego klucza, lub klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku,
- 17) **lawina** – gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni lub ziemi ze zboczy górskich,
- 18) **leczenie usprawniające** – terapia medyczna zalecona przez lekarza, mająca na celu przywrócenie możliwie najpełniejszej sprawności psychofizycznej organizmu; za leczenie usprawniające uważa się również rehabilitację,
- 19) **limit odpowiedzialności** – kwota zawierająca się w sumie ubezpieczenia ograniczająca odpowiedzialność Towarzystwa dla danego rodzaju mienia lub zdarzeń ubezpieczeniowych
- 20) **lokal** – samodzielna część budynku, wyodrębniona za pomocą przegród budowlanych (w tym również tarasy i balkony) wraz z instalacjami, urządzeniami budowlanymi tj. urządzeniami technicznymi związanymi z lokalem, zapewniającymi możliwość jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem oraz ze stałymi elementami stanowiące całość techniczną i użytkową,
- 21) **lokal gospodarczy** – lokal przeznaczony na cele niemieszkalne,
- 22) **mienie ruchome:**
- materiały budowlane tj. surowce i półfabrykaty niezbędne do realizacji budowy,
  - przedmioty do realizacji budynku,
  - materiały, które docelowo będą stanowić stałe elementy wykończeniowe,
  - sprzęt sanitarny i kuchenny,
  - przedmioty służące do prowadzenia gospodarstwa domowego,
  - odzież i przedmioty osobistego użytku,
- 23) **mieszkanie** – samodzielny lokal wydzielony w obrębie budynku wielorodzinnego przeznaczony na cele mieszkalne,
- 24) **miejsce ubezpieczenia:**
- dla budynków i lokali w budowie – teren posesji (nieruchomości gruntowej) na której znajduje się ubezpieczony budynek/ lokal na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
  - dla budowli w budowie – teren posesji (nieruchomości gruntowej) na której znajduje się ubezpieczona budowla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - dla mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych – miejscem ubezpieczenia jest budynek mieszkalny/ budynek gospodarczy w budowie i mieszkanie w budowie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) ochroną objęte są następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych na terenie budowy prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 25) **nieszczęśliwy wypadek** – zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, nie wynikające ze stanu zdrowia, zaistniałe w okresie odpowiedzialności Towarzystwa, w wyniku którego Ubezpieczony doznał obrażeń ciała lub które spowodowały zgon; w rozumieniu niniejszych OWU za nieszczęśliwy wypadek uważa się również zawał serca i udar mózgu, jaki wystąpił u Ubezpieczonego,
- 26) **osoba trzecia** – osoba/ podmiot niebędący Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym,
- 27) **osoby za które ponosi odpowiedzialność inwestor lub wykonawca (inwestor zastępczy)** – osoby zatrudnione oraz Ubezpieczonego lub wykonawcę (inwestora zastępczego) oraz osoby, którym zlecił on wykonanie określonych czynności związanych z realizacją budowy,
- 28) **osuwanie się ziemi** – ruch ziemi na stokach lub zboczach naturalnych, nie spowodowany działalnością człowieka,
- 29) **podwykonawca** – przedsiębiorca, któremu Ubezpieczony lub wykonawca (inwestor zastępczy) zlecił na podstawie umowy cywilnoprawnej wykonanie określonych czynności związanych z realizacją budowy,
- 30) **powódź** – zalanie terenu w następstwie:
- podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących oraz w zbiornikach wodnych,
  - spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i pagórkowatych,
  - podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych spowodowanego przez sztorm,
- 31) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał poza paleniskiem i rozprzestrzenił się o własnej sile,
- 32) **pracownicy** – osoby zatrudnione przez Ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę, stażyści, wolontariusze, praktykanci, jak również osoby, którym Ubezpieczony zlecił posługiwanie się ubezpieczonymi rzeczami, ich pilnowanie lub dozór miejsca ubezpieczenia,
- 33) **rabunek** – zabór mienia w celu przywłaszczenia z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczonego lub innej osoby uprawnionej przez Ubezpieczonego do sprawowania nadzoru nad przedmiotem ubezpieczenia, lub z doprowadzeniem tych osób do nieprzytomności lub bezbronności,
- 34) **reklamacja** – wystąpienie skierowane do Towarzystwa przez jego Klienta, w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo,
- 35) **reprezentanci Ubezpieczonego:**
- w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektor, jego zastępcy i pełnomocnicy uprawnieni do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczonego,
  - w spółkach akcyjnych i spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością – członkowie zarządu, prokurenci oraz pełnomocnicy uprawnieni do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczonego,
  - w spółkach jawnych, partnerskich, komandytowych, komandytowo-akcyjnych – wspólnicy, prokurenci oraz pełnomocnicy uprawnieni do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczonego,
  - w spółkach cywilnych – wspólnicy oraz ich pełnomocnicy,
  - w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – przedsiębiorcy oraz ich pełnomocnicy,
  - w przypadku osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej – ich pełnomocnicy,
- 36) **silny wiatr** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s stwierdzonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej; w przypadku braku stacji pomiarowej w miejscu szkody bierze się pod uwagę stan faktyczny i jej rozmiar w miejscu ich powstania, świadczący wyraźnie o działaniu silnego wiatru; pojedyncze szkody przyjmuje się za spowodowane przez silny wiatr, gdy w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono jego działanie,
- 37) **stałe elementy wykończeniowe** – zamontowane lub zabudowane na stałe:
- stałe elementy wykończeniowe wewnętrzne – powłoki malarskie, tynki wewnętrzne ścian i sufitów, przegrody i ściany działowe, glazura, terakota, tapety i inne okładziny ścian, podłóg, schodów, sufitów i słupów, stolarka drzwiowa i okienna wraz ze szkleniem i zamknięciami, zabezpieczenia przeciwwłamaniowe drzwi i okien (w tym kraty okienne i drzwiowe, rolety i żaluzje przeciwwłamaniowe), meble wbudowane, meblościanki, zabudowy wnek, pawlacy i ścian, obudowy instalacji i grzejników, sufity podwieszane wraz z zamontowanymi w nich elementami (w tym oprawy oświetlenia i wentylatorów), urządzenia stanowiące osprzęt do instalacji (w tym elementy urządzeń wodno-kanalizacyjnych, krany, baterie, armatura łazienkowa, piece centralnego ogrzewania, kuchenki gazowe i elektryczne, wkłady kominkowe, klimatyzatory, urządzenia i czujki alarmu) oraz przenośne piece i kominki,
  - stałe elementy wykończeniowe zewnętrzne – rynny i rury spustowe, parapety zewnętrzne, zabudowy balkonów, loggi lub tarasów, balustrady, zewnętrzne elementy oświetleniowe, anteny wszelkiego rodzaju (w tym satelitarne, telewizyjne i radiowe), markizy, kraty, rolety i okiennice, natynkowe elementy instalacji: odgromowej, alarmowej, domofonowej, wideodomofonowej, klimatyzacji, baterie i kolektory słoneczne, systemy fotowoltaiczne, jak również inne elementy na stałe związane z budynkiem lub lokalem,
- 38) **stopień zużycia technicznego** – określona w procentach zmiana stanu technicznego ubezpieczonego mienia, zależna od okresu eksploatacji, jakości wykonania, trwałości zastosowanych materiałów i elementów,
- 39) **suma ubezpieczenia** – górna granica odpowiedzialności Towarzystwa w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia; suma ubezpieczenia określona jest w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia,
- 40) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest w oparciu o szacowaną maksymalną szkodę, jaka może powstać wskutek zdarzeń ubezpieczeniowych objętych ochroną ubezpieczeniową w okresie ubezpieczenia,
- 41) **system ubezpieczenia na sumy stałe** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest na podstawie całkowitej wartości mienia lub rodzaju mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową w okresie ubezpieczenia,

- 42) **środki pomocnicze i ortopedyczne** – niezbędne w procesie leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków środki wspomagające, zalecone przez lekarza,
- 43) **trzęsienie ziemi** – gwałtowne, niewywołane działalnością człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu,
- 44) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która zawarła umowę ubezpieczenia na podstawie OWU i zobowiązana jest do zapłaty składki ubezpieczeniowej,
- 45) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną na której rachunek zawarta została umowa ubezpieczenia na podstawie OWU,
- 46) **udar mózgu (TIA – transient ischaemic attack)** – trwale, trwające minimum 24h, uszkodzenie tkanki mózgowej przebiegające nagle, powstałe w wyniku uszkodzenia naczyń krwionośnych lub zaburzeń przepływu krwi (zakrzep, zator, krwotok), za wyjątkiem przemijających epizodów krążeniowo-mózgowych, trwających krócej niż 24 godziny i niepozostawiających trwałych następstw neurologicznych,
- 47) **uderzenie pioruna** – następstwa bezpośredniego wyładowania atmosferycznego na ubezpieczonym obiekcie, lub na obiekcie, w którym znajduje się ubezpieczone mienie,
- 48) **upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie statku powietrznego lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części lub przewożonego ładunku,
- 49) **wartość mienia:**
- odtworzeniowa** – wartość odpowiadającą kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego ale nie ulepszego:
    - dla budynków, lokali i budowli oraz stałych elementów wykończeniowych – wartość odpowiadająca kosztom naprawy/ wymiany, odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem takich samych/ najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, wymiarów, konstrukcji i materiałów, lub zakupu/wytworzenia nowego mienia tego samego rodzaju, typu oraz o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych w oparciu o ogólnopolskie oferty sprzedaży,
    - dla mienia ruchomego – wartość odpowiadająca kosztom naprawy lub zakupu/ wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, gatunku i jakości lub o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych w oparciu o ogólnopolskie oferty sprzedaży z włączeniem kosztów transportu, montażu, demontażu i cła,
  - rzeczywista** – wartość odtworzeniowa pomniejszona o stopień zużycia technicznego,
- 50) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy, wywołana ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego typu zbiorników, warunkiem uznania zdarzenia za spowodowane wybuchem jest, aby ściany naczyń i zbiorników uległy zniszczeniu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego będącego pod ciśnieniem zewnętrznym,
- 51) **wykonawca (inwestor zastępczy)** – przedsiębiorca, który w zakresie swojej działalności zawodowej zajmuje się budowaniem obiektów budowlanych, zatrudniony do realizacji budowy przez Ubezpieczonego, który posiada tytuł prawny do dysponowania nieruchomością przeznaczoną na cele budowlane; inwestorem zastępczym może być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną lecz posiadająca zdolność prawną, a także jego podwykonawcy,
- 52) **zalanie powstałe w podczas prób szczelności instalacji wodno – kanalizacyjnej** – zalanie wodą lub inną cieczą wskutek:
- naglego, niespodziewanego, niezależnego od woli Ubezpieczonego, samoistnego pęknięcia lub rozszczelnienia instalacji: wodociągowej lub kanalizacyjnej,
  - cofnięcia się wody lub ścieków z instalacji wodociągowej lub kanalizacyjnej.
- 53) **zamek wielozastawkowy** – zamek, do którego klucz posiada więcej niż dwa nacięcia prostopadłe do pióra klucza,
- 54) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, które powstały w sposób naturalny, a nie w wyniku działalności człowieka,
- 55) **zawał serca – (infarctus myocardi)** martwica fragmentu mięśnia sercowego w wyniku nagłego przerwania dopływu krwi, potwierdzona przez typowe bóle stenokardialne w wywiadzie, sugerujące chorobę niedokrwienną serca, zmiany w EKG charakterystyczne dla świeżego zawału serca oraz podwyższony poziom enzymów sercowych; wszystkie powyższe objawy muszą wystąpić łącznie,
- 56) **zdarzenie ubezpieczeniowe (zdarzenie):**
- w ubezpieczeniu mienia – nagłe i niepewne zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależną od woli Ubezpieczonego, które wystąpiło w okresie ubezpieczenia, powodujące szkodę objętą zakresem ubezpieczenia,
  - w ubezpieczeniu NNW – wystąpienie nieszczęśliwego wypadku w okresie ubezpieczenia.

Przedmiot umowy ubezpieczenia

§ 3

- Przedmiotem umowy na podstawie niniejszych OWU może być ubezpieczenie:
  - budynków/ lokali w budowie od pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - budowli od pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych od pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych od kradzieży z włamaniem i rabunku,
  - następstw nieszczęśliwych wypadków na terenie budowy.
- Zawarcie ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych od kradzieży z włamaniem i rabunku jest możliwe, gdy Ubezpieczający wykupi w Towarzystwie ubezpieczenie mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych od pożaru i innych zdarzeń losowych.
- Zawarcie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na terenie budowy jest możliwe, gdy Ubezpieczający wykupi w Towarzystwie ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych.

Wyłączenia ogólne z zakresu ubezpieczenia

§ 4

- Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
- wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - wyrządzone na skutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego lub jego reprezentantów, chyba, że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
  - wyrządzone przez Ubezpieczonego lub jego pracowników w stanie po użyciu alkoholu, będących w stanie nietrzeźwości, po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody,
  - powstałe w następstwie działań wojennych, rewolucji, niepokojów społecznych, blokady dróg, konfiskat, strajków, zamieszek, rozruchów, sabotażu, aktów terrorystycznych lub manifestacji,
  - powstałe wskutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, promieni jonizujących, laserowych lub maserowych bez względu na przyczynę i źródło ich pochodzenia oraz pola magnetycznego lub elektromagnetycznego,
  - gómicze w rozumieniu prawa geologicznego i górniczego,
  - spowodowane osuwaniem lub zapadaniem się ziemi w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi,
  - powstałe wskutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego, lub innego czynnika podobnie działającego, w tym pary, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, pleśni, porostów, grzybów insektów, a także wirusów i bakterii,
  - powstałe na skutek decyzji administracyjnej wydanej na podstawie obowiązujących przepisów, powodującej wywłaszczenie, konfiskatę, zarekwirowanie, nacjonalizację, przejęcie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia z nakazu właściwych organów administracyjnych lub sądowych,
  - powstałe wskutek niedopełnienia obowiązków określonych w § 9 lub wynikających z zawartej umowy ubezpieczenia lub z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w zakresie, w jakim nieprzestrzeżenie tych obowiązków miało wpływ na powstanie lub zwiększenie rozmiaru szkody.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 5

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku Ubezpieczającego sporządzonego w formie pisemnej na formularzu Towarzystwa.

2. Formularz powinien zawierać co najmniej następujące informacje:
  - 1) nazwa i adres, REGON lub PESEL Ubezpieczającego i Ubezpieczonego,
  - 2) adres miejsca ubezpieczenia,
  - 3) adres do korespondencji Ubezpieczającego,
  - 4) okres ubezpieczenia,
  - 5) przedmiot ubezpieczenia,
  - 6) zakres ubezpieczenia,
  - 7) deklarowane sumy ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności,
  - 8) dotychczasową historię zdarzeń powodujących szkody za ostatnie 3 lata,
  - 9) czy Ubezpieczający jest płatnikiem podatku VAT.
3. Towarzystwo potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia wnioskiem lub innym dokumentem ubezpieczenia.
4. Towarzystwo może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania od Ubezpieczającego dodatkowych informacji lub dokumentów niezbędnych do oceny ryzyka, w tym przeprowadzenia oględzin i wykonania dokumentacji zdjęciowej mienia oraz miejsca ubezpieczenia.

Czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa

§ 6

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, chyba że strony umówiły się inaczej.
2. Odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się od dnia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu składki lub jej pierwszej raty, o ile nie umówiono się inaczej.
3. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy w terminie 30 dni jeżeli nie jest przedsiębiorcą lub w terminie 7 dni, jeżeli jest przedsiębiorcą, licząc od dnia zawarcia umowy.
4. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
5. Towarzystwo może rozwiązać umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki za ubezpieczenie lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została opłacona w terminie.
6. W razie opłacenia składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa, jeżeli po upływie terminu płatności Towarzystwo wezwało Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
7. Odpowiedzialność Towarzystwa kończy się:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia,
  - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub z upływem okresu jej wypowiedzenia,
  - 3) z chwilą zbycia przedmiotu ubezpieczenia, chyba że Ubezpieczający przeniósł na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia.
8. Wypłata odszkodowania lub odszkodowań w wysokości równej sumie ubezpieczenia lub limitu odpowiedzialności na dany rodzaj mienia lub zdarzeń ubezpieczeniowych powoduje zaprzestanie odpowiedzialności w części dotyczącej przedmiotu ubezpieczenia, który uległ szkodzie i stanowi całkowite spełnienie świadczenia z tytułu tej części umowy ubezpieczenia.
9. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Przeniesienie tych praw wymaga pisemnego potwierdzenia przez Towarzystwo.
10. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę tego przedmiotu, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
11. W razie przejścia praw z umowy ubezpieczenia zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki za ubezpieczenie przypadające za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
12. W razie zmian organizacyjnych obejmujących Ubezpieczonego, a polegających na przekształceniu, podziale, wydzieleniu lub utworzeniu przez Ubezpieczonego lub z udziałem Ubezpieczonego nowego podmiotu, który przejmie w części lub całości ubezpieczone

- mienie, Towarzystwo udzieli ochrony ubezpieczeniowej tym podmiotom w zakresie istniejącej umowy ubezpieczenia mienia.
13. W przypadku cesji praw z umowy ubezpieczenia, a także w przypadku przewłaszczenia na zabezpieczenie ochrona ubezpieczeniowa będzie kontynuowana w zakresie istniejącej umowy ubezpieczenia mienia.
  14. Warunkiem kontynuowania ochrony ubezpieczenia w przypadkach określonych w ust. 12 i ust. 13 jest poinformowanie Towarzystwa przez Ubezpieczonego w formie pisemnej w ciągu 14 dni od ich wystąpienia.

Składka ubezpieczeniowa

§ 7

1. Składkę ubezpieczeniową ustala się w oparciu o obowiązującą w dniu zawarcia umowy Taryfę stawek do ubezpieczenia „Bezpieczny Dom w Budowie”, uwzględniając: rodzaj przedmiotu ubezpieczenia, zakres ubezpieczenia, okres ubezpieczenia, wysokość sumy ubezpieczenia, dotychczasowy przebieg szkodowy, warunki płatności składki oraz przeprowadzoną ocenę ryzyka, a dodatkowo w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków liczbę osób objętych ubezpieczeniem.
2. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od określonych w OWU, wysokość składki ustalana jest indywidualnie w uzgodnieniu z Ubezpieczającym.
3. Na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty.
4. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość wskazane są we wniosko-polisie.
5. W ubezpieczeniach krótkoterminowych, tj. ubezpieczeniach zawieranych na okres krótszy niż 12 miesięcy, składka płatna jest jednorazowo.
6. W przypadku płatności składki lub jej raty gotówką za datę opłacenia składki uważa się datę, w której należna składka lub jej rata została przyjęta przez pracownika Towarzystwa lub agenta ubezpieczeniowego Towarzystwa.
7. W przypadku płatności składki lub jej raty przelewem bankowym, przekazem pocztowym lub kartą płatniczą za datę opłacenia składki uznaje się datę zlecenia przelewu w banku, dokonania przekazu w urzędzie pocztowym lub datę operacji kartą płatniczą pod warunkiem, że na rachunku znajdowały się wystarczające środki pieniężne. W przypadku braku wystarczających środków na rachunku za datę opłacenia składki lub raty składki uznaje się dzień uznania rachunku Towarzystwa pełną kwotą wymaganej składki lub raty.
8. Składka ubezpieczeniowa za zawarcie umowy uzupełniającej naliczana jest proporcjonalnie do końca okresu ubezpieczenia przy założeniu, że składka za ubezpieczenie wynosi 1/365 kwoty ustalonej składki rocznej za każdy dzień udzielonej ochrony ubezpieczeniowej („pro rata temporis”).
9. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 7 pkt 2 lub 3 Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ust. 10.
10. Wysokość składki podlegającej zwrotowi wynosi 1/365 kwoty składki rocznej za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
11. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub jej rozwiązanie nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
12. Składka ubezpieczeniowa nie podlega indeksacji.

Obowiązki Towarzystwa

§ 8

1. W terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną, Towarzystwo informuje: Ubezpieczającego i/lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, a także osobę występującą z roszczeniem, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa i wysokości odszkodowania lub świadczenia oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania lub świadczenia. Towarzystwo przekazuje ww. informacje w formie pisemnej lub w inny sposób, o ile dana osoba wyraziła na to zgodę.
2. Jeżeli w terminie określonym w § 10 ust. 2 i 3 niniejszych OWU, Towarzystwo nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę występującą z roszczeniem o przyczynach braku możliwości zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a jeśli istnieją podstawy także wypłaca bezsporną część odszkodowania lub świadczenia.

3. Ubezpieczający, Ubezpieczony i Uprawniony z umowy ubezpieczenia mają prawo do informacji związanych z zdarzeniem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa oraz ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, jak również wysokością odszkodowania lub świadczenia.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

§ 9

1. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązany jest podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane sobie okoliczności, o które Towarzystwo pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia w formularzu wniosko-polisy lub w inny sposób.

2. Jeżeli Ubezpieczający i Ubezpieczony zawiera umowę przez reprezentanta, obowiązek wskazany w ust. 1 ciąży również na reprezentancie i obejmuje ponadto okoliczności mu znane.

3. W razie zawarcia przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia, mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

4. W czasie trwania umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadamiać Towarzystwo o zmianach okoliczności wymienionych w ust. 1 niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.

5. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ww. ust. doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

6. W razie, gdy Ubezpieczający lub Ubezpieczony podał niezgodne ze stanem faktycznym okoliczności lub zataił fakty istotne do oceny ryzyka, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, jeżeli miało to wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną.

7. Ubezpieczający zawierający umowę na cudzy rachunek zobowiązany jest do poinformowania Ubezpieczonego o treści zawartej umowy ubezpieczenia. Ponadto Ubezpieczający zawierający umowę ubezpieczenia grupowego na cudzy rachunek jest zobowiązany przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego, do przekazania osobie zainteresowanej przystąpieniem do takiej umowy informacji o:

- 1) firmie zakładu ubezpieczeń oraz adresie jego siedziby,
- 2) o braku wynagrodzenia, w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, otrzymywanego w związku z proponowanym przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego,
- 3) możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.

8. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązany jest do:

- 1) zawiadomienia o zmianach adresu miejsca ubezpieczenia lub siedziby,
- 2) podania okoliczności związanych ze zwiększeniem prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego takich jak:
  - a) usunięcie, zmiana stanu lub awaria wymaganych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,
  - b) utrata kluczy, sterowników, kart dostępu do miejsca przechowywania ubezpieczonego mienia,
- 3) przestrzegania zastrzeżeń w umowie ubezpieczenia zasad bezpieczeństwa, mających na celu zapobieganie powstaniu lub zwiększeniu szkody, a także przepisów prawa powszechnie obowiązującego, ze szczególnym uwzględnieniem dotyczących prawa budowlanego, bhp, ochrony przeciwpożarowej, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami, ochrony osób i mienia oraz rachunkowości,
- 4) utrzymywania ubezpieczonych budynków i budowli w należytym stanie technicznym oraz dbania o dobry stan i sprawne funkcjonowanie wszystkich instalacji, w tym instalacji elektrycznej, grzewczej, systemu ochrony przeciwpożarowej i przeciwkradzieżowej,
- 5) stosowania się do minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych OWU w przypadku ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- 6) przestrzegania zaleceń wydanych przez Towarzystwo oraz usunięcia w wyznaczonym terminie szczególnego zagrożenia, do usunięcia którego pisemnie zobowiązało go Towarzystwo (zalecenia); za szczególne zagrożenie uważa się takie, które już wcześniej było przyczyną szkody.

9. Ubezpieczony zobowiązany jest:

- 1) odpowiednio zabezpieczyć teren budowy,
- 2) prowadzić budowę zgodnie z przepisami prawa, w tym zgodnie z prawem budowlanym,

- 3) rozpocząć budowę nie później, niż w ciągu 1 roku od dnia otrzymania decyzji o pozwoleniu na budowę i kontynuować ją według wyuczajowego przyjętego cyklu,
- 4) prowadzić ewidencję księgową lub wykaz ubezpieczonego mienia zakupionego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wraz z jego charakterystyką i wartością zadeklarowaną do ubezpieczenia,
- 5) umożliwić Towarzystwu dokonanie lustracji ubezpieczonego mienia oraz zapoznanie się z dokumentami mającymi związek z umową ubezpieczenia w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka.

10. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony zobowiązany jest:

- 1) użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub w celu zmniejszenia jej rozmiaru, przez co należy rozumieć również niezwłoczne:
  - a) wezwanie w zależności od szkody odpowiednich służb ratowniczych,
  - b) powiadomienie Policji: o zdarzeniu powodującym ofiary w ludziach, dewastacji, kradzieży z włamaniem i rabunku i o każdym zdarzeniu powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo,
- 2) powiadomić niezwłocznie Towarzystwo o powstaniu szkody, nie później niż w ciągu 3 dni od jej powstania lub uzyskania informacji o jej powstaniu,
- 3) nie zmieniać stanu faktycznego spowodowanego zdarzeniem do czasu rozpoczęcia czynności likwidacyjnych przez przedstawiciela Towarzystwa, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia przed dalszą szkodą lub zmniejszenia rozmiaru szkody; Towarzystwo nie może powołać się na to postanowienie, jeżeli przedstawiciel Towarzystwa nie rozpoczął czynności likwidacyjnych w ciągu 5 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie,
- 4) udzielić Towarzystwu pomocy przy wykonywaniu czynności likwidacyjnych, w tym udostępnić wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru i wysokości odszkodowania,
- 5) sporządzić na własny koszt rachunek strat (kosztorys lub wykaz utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego mienia objętego ubezpieczeniem z określeniem jego ilości, wartości, roku produkcji, producenta), na podstawie posiadanych materiałów dowodowych i dokumentów i w ciągu 14 dni od dnia powzięcia informacji o szkodzie złożyć rachunek strat oraz dokumenty uzasadniające wysokość roszczenia (z wyłączeniem szkód z ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków); Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji otrzymanych dokumentów,
- 7) wypełnić obowiązki przewidziane w postanowieniach OWU dotyczących poszczególnych rodzajów ubezpieczenia,
- 8) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.

11. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może złożyć również Ubezpieczony lub jego spadkobiercy.

12. Ubezpieczony jest zobowiązany także informować Towarzystwo o wszczętym przeciwko niemu postępowaniu karnym lub administracyjnym, pozostającym w związku z zakresem ubezpieczenia.

13. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 10 pkt 2 Towarzystwo może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie (świadczenie), jeżeli naruszenie spowodowało zwiększenie szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia.

14. Skutki braku zawiadomienia Towarzystwa o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli Towarzystwo w terminie wyznaczonym do zawiadomienia o zdarzeniu otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

15. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 10 pkt 1 Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z powodu niezachowania tych obowiązków.

16. W razie zajścia nieszczęśliwego wypadku na terenie budowy Ubezpieczony zobowiązany jest:

- 1) dążyć do zmniejszenia skutków nieszczęśliwego wypadku, w tym niezwłocznie poddać się opiece lekarskiej i wskazanemu leczeniu,
- 2) zawiadomić Towarzystwo o zaistnieniu nieszczęśliwego wypadku w terminie 7 dni od daty jego zaistnienia, a w przypadku

- zaistnienia okoliczności uniemożliwiających zgłoszenie szkody w wyznaczonym terminie - nie później niż po upływie 7 dni od ustania okoliczności uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody,
- 3) dostarczyć dokumenty niezbędne do ustalenia zasadności i wysokości świadczenia, informujące o okolicznościach zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, przebiegu leczenia, poniesionych kosztach; w przypadku, gdy Ubezpieczony uległ nieszczęśliwemu wypadkowi podczas wykonywania czynności wymagających posiadania uprawnień, Ubezpieczony winien jest dostarczyć dokument uprawniający go do wykonywania tych czynności,
  - 4) umożliwić Towarzystwu zasięgnięcie informacji na temat okoliczności zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, doznanych obrażeń ciała, w tym u lekarzy, którzy nad Ubezpieczonym sprawowali lub nadal sprawują opiekę po nieszczęśliwym wypadku,
  - 5) poddać się na żądanie Towarzystwa badaniu przez lekarzy wskazanych przez Towarzystwo.
17. W razie śmierci Ubezpieczonego świadczenie przysługuje Uprawnionemu do wykonania praw wynikających z umowy ubezpieczenia. Uprawniony zobowiązany jest dostarczyć do Towarzystwa akt zgonu, swój dokument tożsamości oraz dokumenty potwierdzające uprawnienia do świadczenia zgodnie z przepisami o nabyciu praw do spadku.

Wypłata odszkodowania

§ 10

1. Wypłata odszkodowania następuje na podstawie uznania roszczenia przez Towarzystwo, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Odszkodowanie wypłaca się w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Towarzystwo zawiadomienia o zdarzeniu.
3. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Towarzystwo wypłaca w terminie określonym w ust. 2.

Roszczenia regresowe

§ 11

1. Z dniem wypłaty odszkodowania na Towarzystwo przechodzi prawo dochodzenia roszczeń od osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba, że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Jeżeli Towarzystwo pokryło część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części, pierwszeństwo w zaspokojeniu roszczeń.
4. Towarzystwu nie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu świadczeń wypłaconych z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

Rozpatrywanie reklamacji

§ 12

1. W przypadku zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Towarzystwo, Klientowi przysługuje prawo do wniesienia reklamacji na działanie lub zaniechanie Towarzystwa związane z zawieraniem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia.
2. Reklamacja może być złożona przez osobę fizyczną:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście, w jednostce Towarzystwa obsługującej Klientów, a także w siedzibie Towarzystwa, ul. H. Raabego 13, 02-793 Warszawa, albo przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe,
  - 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce Towarzystwa, obsługującej Klientów.
3. Reklamacja może być złożona przez osobę prawną lub spółkę nieposiadającą osobowości prawnej:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście, w jednostce Towarzystwa obsługującej Klientów, a także w siedzibie Towarzystwa, ul. H. Raabego 13, 02-793 Warszawa, albo przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe,

- 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce Towarzystwa, obsługującej Klientów,
  - 3) w formie pisemnej na innym trwałym nośniku doręczonym jak w pkt 1, a reklamacje składane pocztą elektroniczną należy przesyłać na adres reklamacje.osobyprawne@tuw.pl.
4. Ze szczegółową informacją dotyczącą trybu wnoszenia i rozpatrywania reklamacji przez Towarzystwo można zapoznać się na stronie internetowej Towarzystwa lub w każdej jednostce Towarzystwa.
  5. Właściwą jednostką organizacyjną Towarzystwa do rozpatrywania reklamacji jest jednostka określona w regulacjach wewnętrznych Towarzystwa, obowiązujących na dzień składania reklamacji.
  6. Towarzystwo rozpatruje reklamację w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania przez Towarzystwo. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie Klientowi odpowiedzi przed jego upływem.
  7. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, gdy rozpatrzenie reklamacji nie jest możliwe w terminie, o którym mowa w ust. 6, odpowiedź zostanie udzielona po dokonaniu ustaleń niezbędnych do rozpatrzenia reklamacji, nie później jednak niż w terminie 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W takim przypadku Towarzystwo przesyła Klientowi informację z wyjaśnieniem przyczyn opóźnienia, ze wskazaniem okoliczności wymagających wyjaśnienia i przewidywanym terminem rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
  8. Towarzystwo udziela odpowiedzi na reklamację na piśmie. Na wniosek Klienta odpowiedź może zostać dostarczona pocztą elektroniczną lub na innym trwałym nośniku.
  9. W przypadku nieuwzględnienia przez Towarzystwo reklamacji, Klientom będącym osobami fizycznymi, przysługuje prawo wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego w zakresie zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Towarzystwo. Dodatkowo w przypadku, jeśli ww. osoby są konsumentami w rozumieniu art. 22¹ Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny mają możliwość zwrócenia się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta.
  10. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Rozwiązywanie sporów

§ 13

1. Spór z Towarzystwem może być na wniosek Klienta będącego osobą fizyczną poddany pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów pomiędzy Klientem a podmiotem rynku finansowego, które przeprowadza Rzecznik Finansowy. Szczegółowe informacje zamieszczone zostały na stronie internetowej Rzecznika Finansowego <https://rf.gov.pl>.
2. W postępowaniu sądowym powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego z umowy ubezpieczenia, spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

ROZDZIAŁ II UBEZPIECZENIE MIENIA OD POŻARU I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 14

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie stanowiące własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub posiadane przez nich na podstawie innego tytułu prawnego, znajdujące się we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia:
  - 1) budynki mieszkalne/ mieszkania w budowie (wraz z urządzeniami budowlanymi i stałymi elementami wykończeniowymi) od pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - 2) budynki gospodarcze/ lokale gospodarcze w budowie (wraz z urządzeniami budowlanymi i stałymi elementami wykończeniowymi) w budowie od pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - 3) budowle w budowie od pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - 4) mienie ruchome i stałe elementy wykończeniowe od pożaru i innych zdarzeń losowych.
2. Jeżeli mienie ubezpieczone od pożaru i innych zdarzeń losowych zostało zakupione w ramach prowadzonej działalności przez Ubezpieczonego to powinno być ewidencjonowane zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Zakres ubezpieczenia

§ 15

- Towarzystwo obejmuje ochroną mienie Ubezpieczonego od pożaru i innych zdarzeń losowych w jednym z następujących wariantów:
  - wariant podstawowy**,
  - wariant rozszerzony**.
- Ochrona ubezpieczeniowa mienia w **wariantie podstawowym** obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem poniżej wymienionych zdarzeń ubezpieczeniowych:
  - pożar,
  - uderzenie pioruna,
  - wybuch,
  - upadek statku powietrznego,
  - silny wiatr.
- Ochrona ubezpieczeniowa mienia w **wariantie rozszerzonym** obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem poniżej wymienionych zdarzeń:
  - pożar,
  - uderzenie pioruna,
  - wybuch,
  - upadek statku powietrznego,
  - silny wiatr,
  - grad,
  - trzęsienie ziemi,
  - lawina,
  - osuwanie się ziemi,
  - zapadanie się ziemi,
  - fala ponaddźwiękowa,
  - zalanie powstałe wskutek prób szczelności instalacji wodno-kanalizacyjnych.
- Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w **wariantie podstawowym i rozszerzonym** może zostać rozszerzone o szkody będące następstwem **powodzi**.
- Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w **wariantie rozszerzonym** może zostać rozszerzone o następujące klauzule:
  - Klauzula nr 1 Ubezpieczenie od katastrofy budowlanej,
  - Klauzula nr 2 Ubezpieczenie od aktów terrorystycznych.
  - Klauzula nr 3 Ubezpieczenie od dewastacji.

Zwrot kosztów dodatkowych

§ 16

W ramach sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową:

- koszty akcji ratowniczej i zabezpieczenia mienia przed zwiększeniem szkody** – koszty działań podjętych przez Ubezpieczonego w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiaru, łącznie z działaniami nieskutecznymi, o ile działania te były adekwatne do występujących okoliczności; w ramach ubezpieczenia kosztów akcji ratowniczej ochroną objęte są również szkody w ubezpieczonym mieniu, które powstały w następstwie akcji ratowniczej,
- koszty działań po szkodzie** – koszty przypadające na uprzątnięcie pozostałości po szkodzie, porządkowanie i utylizację do limitu do 10% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 20 000 PLN.

Suma ubezpieczenia

§ 17

- W zależności od przedmiotu ubezpieczenia sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie:
  - na sumy stałe:
    - budynki/ lokale w budowie,
    - budowle w budowie,
    - mienie ruchome i stałe elementy wykończeniowe od pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - na pierwsze ryzyko:
    - mienie ruchome od kradzieży z włamaniem i rabunku.
    - stałe elementy wykończeniowe od kradzieży z włamaniem i rabunku.
- Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający odrębnie dla każdego rodzaju mienia według jednej z następujących wartości:

- dla budynków/ lokali/ stałych elementów wykończeniowych i budowli:
  - odtworzeniowej – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,
  - rzeczywistej.
- dla mienia ruchomego:
  - odtworzeniowej – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,
  - rzeczywistej.
- W ramach sumy ubezpieczenia mienia ruchomego Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody w przedmiotach osobistego użytku do limitu 10% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego, nie więcej niż 10 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
- Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
- Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności, w tym również dla zdarzeń objętych daną klauzulą, ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone odszkodowanie, aż do ich wyczerpania.
- Ubezpieczający za zgodą Towarzystwa może podwyższyć lub uzupełnić sumę ubezpieczenia ze skutkiem od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.
- Suma ubezpieczenia:
  - powinna uwzględniać podatek VAT w przypadku, gdy Ubezpieczający nie jest płatnikiem podatku VAT,
  - nie uwzględniać podatku VAT w przypadku, gdy Ubezpieczający jest płatnikiem podatku VAT.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych

§ 18

- Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych nie obejmuje:
  - sprzętu audiowizualnego, komputerowego, fotograficznego optycznego, telefonicznego, wymiennych nośników danych, urządzeń do nawigacji GPS,
  - wymiennych nośników danych tj. materiałów umożliwiających gromadzenie informacji, przeznaczone do odczytu maszynowego, jeżeli są przeznaczone do wymiany przez użytkownika (np. wymienne dyski twarde, dyski optyczne, płyty CD),
  - instrumentów muzycznych,
  - sprzętu sportowego, turystycznego i rehabilitacyjnego,
  - przedmiotów wartościowych tj. dzieła sztuki, antyki, biżuteria, kamienie szlachetne, perły, przedmioty wykonane w całości lub w części ze złota, platyny lub srebra, medale, numizmaty, broń i trofea myśliwskie, futra naturalne,
  - wartości pieniężnych tj. krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę, elektroniczne instrumenty płatnicze (w tym karty płatnicze i kredytowe), bilety na środki publicznego transportu zbiorowego, karty telefoniczne,
  - rękopisów, starodruków, akt, dokumentów, ksiąg handlowych,
  - środków odurzających, substancji psychotropowych oraz tzw. dopalaczy,
  - mienia ruchomego w ilościach wskazujących na jego przeznaczenie na handel lub służącego do realizowania prowadzonej działalności usługowo-produkcyjnej,
  - materiałów wybuchowych i pirotechnicznych, fajerwerków,
  - paliw napędowych,
  - broni i amunicji,
  - wszelkiego rodzaju pojazdów mechanicznych i przyczep oraz części zamiennych do nich,
  - podziemnych i nadziemnych linii przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej, sygnałów telefonicznych, telegraficznych oraz wszelkich sygnałów komunikacyjnych zarówno audio, jak i wizualnych, włączając przewody, kable, słupy, pylony, mierniki, wieże i jakiegokolwiek wyposażenie, które może towarzyszyć takim konstrukcjom, w tym podstacje wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem linii i urządzeń stanowiących własność Ubezpieczonego i znajdujących się w miejscu ubezpieczenia,
  - mienia składowanego na wolnym powietrzu,
  - w mieniu, którego nabycie potwierdzone jest fałszywymi dowodami zakupu, wprowadzonym na polski obszar celny lub do obrotu niezgodnie z prawem, albo w mieniu, na którego posiadanie Ubezpieczony nie ma zezwolenia wymaganego przez prawo,
  - budynków/ lokali wykorzystywanych do prowadzenia działalności przed uzyskaniem odbioru końcowego oraz pozwolenia na użytkowanie,

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 19

- 18) budynków i budowli przeznaczonych do rozbiórki i/lub w mieniu znajdującym się w tych budynkach i budowlach,
  - 19) budynków i budowli wznoszonych/wzniesionych niezgodnie z prawem powszechnie obowiązującym i/lub w mieniu znajdującym się w tych budynkach i budowlach,
  - 20) budynków i budowli w trakcie modernizacji, przebudowy, rozbudowy, nadbudowy lub remontu prowadzonego niezgodnie z obowiązującym prawem i/lub w mieniu znajdującym się w tych budynkach i budowlach,
  - 21) szklarni i ogrodów zimowych/ oranżerii o powierzchni większej niż 100 m²,
  - 22) obiektów z tworzyw sztucznych (np. powłoki pneumatyczne, tunele foliowe, namioty), cieplarni, inspektów, namiotów, kiosków, straganów oraz znajdującego się w nich mienia,
  - 23) budynków i budowli w budowie przed wykonaniem fundamentu.
2. Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych nie obejmuje także odpowiedzialności za szkody:
    - 1) powstałe w wyniku przypalenia lub osmalenia, jeżeli nie było pożaru, lub w wyniku poddania ubezpieczonego mienia działaniu ciepła albo ognia w celu związanym z prowadzoną działalnością gospodarczą,
    - 2) powstałe wskutek gradu, śniegu, lodu, jeśli powodem był zły stan techniczny lub wadliwa konserwacja (dachu, instalacji, rynien, stolarki okiennej, drzwiowej lub innych elementów) ubezpieczonego budynku lub budowli albo budynku lub budowli z ubezpieczonym mieniem,
    - 3) powstałe wskutek gradu, śniegu, lodu przez niezabezpieczone lub nieszczelne otwory dachowe, okienne, drzwiowe lub inne elementy budynku,
    - 4) powstałe w wyniku zalania mienia składowanego w pomieszczeniach usytuowanych poniżej poziomu gruntu, jeżeli mienie było przechowywane poniżej 10 cm nad podłogą, z wyjątkiem szkód spowodowanych wyłącznie zalaniem bezpośrednio z góry,
    - 5) spowodowane wybuchem wywołanym przez Ubezpieczonego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych, rozbiórkowych lub innych oraz w silnikach spalinowych, gdy wybuch związany jest z ich naturalnym działaniem lub gdy spowodowany został normalnym ciśnieniem zawartych w nich gazów,
    - 6) powstałe na skutek cofnięcia się ścieków z instalacji kanalizacyjnej, jeżeli nie zastosowano zaworów zwrotnych, o ile na Ubezpieczonym spoczywał obowiązek zainstalowania takich zaworów,
    - 7) powstałe wskutek nawilgacania, przemarzania lub przenikania wód gruntowych i opadowych przez fundamenty, ściany, posadzki, stropy,
    - 8) powstałe w wyniku próbnego użycia (próby ciśnieniowe) urządzeń tryskaczowych,
    - 9) powstałe w wyniku drgań spowodowanych ruchem jakichkolwiek pojazdów i maszyn,
    - 10) będące następstwem zakłócenia lub przerwy w dostawie mediów,
    - 11) powstałe wskutek nawilgacania, przemarzania lub zamarzania ścian lub innych elementów budynków/ lokali/ budowli,
    - 12) będące następstwem tego, że Ubezpieczony nie zapewnił w sezonie grzewczym należytego ogrzewania pomieszczeń, budynku.
  3. W ubezpieczeniu mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych **w wariantcie podstawowym** ochroną nie są objęte również szkody spowodowane:
    - 1) powodzią, o ile nie umówiono się inaczej,
    - 2) katastrofą budowlaną,
    - 3) aktami terrorystycznymi,
    - 4) dewastacją.
  4. W ubezpieczeniu mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych **w wariantcie rozszerzonym** ochroną nie są objęte również szkody spowodowane:
    - 1) powodzią, o ile nie umówiono się inaczej,
    - 2) katastrofą budowlaną, o ile nie umówiono się inaczej,
    - 3) aktami terrorystycznymi, o ile nie umówiono się inaczej,
    - 4) dewastacją, o ile nie umówiono się inaczej.
  5. W ubezpieczeniu mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych Towarzystwo nie odpowiada za szkody, których wartość nie przekracza 400 PLN (franszyza integralna).
  6. Do zakresu ubezpieczenia rozszerzonego na podstawie klauzul ma zastosowanie franszyza integralna lub redukcyjna, którą przewiduje dana klauzula do umowy ubezpieczenia.
1. Wysokość i rozmiar szkody określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody w następujący sposób:
    - 1) dla budynków, lokali i budowli – według kosztów naprawy lub odbudowy w tym samym miejscu budynku, lokalu i budowli z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykończenia lub nowszych technologii, jeżeli jest to uzasadnione ekonomicznie i wpłynie na obniżenie kosztów odbudowy/ remontu, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów:
      - a) ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu,
      - b) ubezpieczonych w wartości rzeczywistej – jak dla wartości odtworzeniowej, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego,
    - 2) dla mienia ruchomego – według kosztów naprawy lub ceny nabycia przedmiotu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, typu, jakości i rodzaju, powiększony o koszty zwykłego transportu i montażu:
      - a) ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu,
      - b) ubezpieczonych w wartości rzeczywistej – jak dla wartości odtworzeniowej, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego,
    - 3) dla stałych elementów wykończeniowych – według kosztów naprawy, odbudowy lub remontu, z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykończenia przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów lub nowszych technologii, jeżeli jest to uzasadnione ekonomicznie i wpłynie na obniżenie kosztów odbudowy/ remontu.
  2. Wysokość odszkodowania za szkodę w mieniu ustala się według cen z dnia powstania szkody przyjmując za podstawę:
    - 1) ustalony rozmiar szkody w oparciu o zapisy OWU,
    - 2) udokumentowane, poniesione koszty potwierdzone oryginałami faktur lub rachunków,
    - 3) stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania, stwierdzone przez przedstawiciela Towarzystwa na miejscu szkody przy współudziale Ubezpieczonego lub osób przez niego wskazanych,
    - 4) koszty i ceny na danym terenie, nie wyższe niż określone w publikacji o cenach w budownictwie, publikowane przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno - Organizacyjnych Budownictwa „PROMOCJA” Sp. z o.o. lub ceny zakupu/ wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży,
    - 5) koszty naprawy, czyszczenia, renowacji lub ceny zakupu/ wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży.
  3. Jeżeli Ubezpieczony nie przedstawi rachunku strat wraz z fakturami lub rachunkami, wówczas wypłata odszkodowania następuje według wyceny Towarzystwa.
  4. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć wartości przedmiotu ubezpieczenia.
  5. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
    - 1) wartości naukowej, zabytkowej, historycznej, artystycznej, kolekcjonerskiej lub pamiątkowej,
    - 2) kosztów ulepszeń i unowocześnień,
    - 3) zwiększonych kosztów wynikających z braku w powszechnym obrocie materiałów potrzebnych do przywrócenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu istniejącego przed szkodą.
  6. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się podatek VAT, jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona z podatkiem VAT.
  7. Ustaloną wysokość odszkodowania za szkody w mieniu pomniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, sprzedaży, przeróbki lub naprawy, na podstawie uzgodnień z Ubezpieczonym lub opinii niezależnego rzeczoznawcy.
  8. W przypadku zbiegu odszkodowań z tytułu dwóch lub więcej ubezpieczeń mienia z tego samego zdarzenia, odszkodowanie wypłaca się do wysokości szkody w granicach sumy ubezpieczenia w ramach każdego ubezpieczenia, z uwzględnieniem odszkodowań już wypłaconych.

ROZDZIAŁ III UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 20

1. Przedmiotem ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku może być mienie ruchome i stałe elementy wykończeniowe stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, znajdujące się we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia.
2. Jeżeli ubezpieczone mienie ubezpieczone od kradzieży z włamaniem i rabunku zostało zakupione w ramach prowadzonej działalności przez Ubezpieczonego to powinno być ewidencjonowane zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Zakres ubezpieczenia

§ 21

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody będące następstwem niżej wymienionych zdarzeń ubezpieczeniowych:
  - 1) kradzieży z włamaniem,
  - 2) rabunku.

Zwrot kosztów dodatkowych

§ 22

W ramach sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową:

- 1) **koszty działań po szkodzie i zabezpieczenia mienia przed zwiększeniem szkody**
koszty przypadające na uprzątnięcie pozostałości po szkodzie, porządkowanie i utylizację do limitu do 10% sumy ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem, jednak nie więcej niż 20 000 PLN,
- 2) **koszty naprawy zabezpieczeń** budynku lub lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie do limitu do 5% sumy ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem, jednak nie więcej niż 20 000 PLN.

Suma ubezpieczenia

§ 23

1. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w systemie na pierwsze ryzyko.
2. Sumę ubezpieczenia dla mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych ustala Ubezpieczający według jednej z następujących wartości:
  - 1) odtworzeniowej – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,
  - 2) rzeczywistej.
3. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający odrębnie dla:
  - 1) mienia ruchomego,
  - 2) stałych elementów wykończeniowych.
4. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
5. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności, w tym również dla zdarzeń objętych daną klauzulą, ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone odszkodowanie, aż do ich wyczerpania.
6. Ubezpieczający za zgodą Towarzystwa może podwyższyć lub uzupełnić sumę ubezpieczenia ze skutkiem od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku

§ 24

1. Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4 oraz § 18, zakres ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku nie obejmuje odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:
  - 1) nieprzestrzegania przez Ubezpieczającego powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony mienia,

- 2) niezabezpieczenia mienia zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych OWU.
2. W ubezpieczeniu od kradzieży z włamaniem i rabunku Towarzystwo nie odpowiada za szkody, których wartość nie przekracza 400 PLN (franszyza integralna).

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 25

1. Wysokość i rozmiar szkody określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody w następujący sposób:
  - 1) dla mienia ruchomego - według kosztów naprawy lub ceny nabycia przedmiotu o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, typu, jakości i rodzaju, powiększony o koszty zwykłego transportu i montażu:
    - a) ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej – odrębnie dla każdego ubezpieczonego przedmiotu, w wysokości nieprzekraczającej kosztu odtworzenia tego przedmiotu,
    - b) ubezpieczonych w wartości rzeczywistej – jak dla wartości odtworzeniowej, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego,
  - 2) dla stałych elementów wykończeniowych – według kosztów naprawy, odbudowy lub remontu z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykończenia przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów lub nowszych technologii, jeżeli jest to uzasadnione ekonomicznie i wpłynie na obniżenie kosztów odbudowy/ remontu.
2. Wysokość odszkodowania ustala się w granicach sumy ubezpieczenia i według zasad określonych w § 19 ust. 2.

ROZDZIAŁ IV UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW NA TERENIE BUDOWY

Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

§ 26

1. Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w okresie ubezpieczenia na budowie prowadzonej w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.
2. Ochroną ubezpieczeniową może zostać objęty Ubezpieczony oraz osoby zatrudnione przez Ubezpieczonego lub wykonawcę (inwestora zastępczego) zgłoszeni imiennie do ubezpieczenia, zwani dalej Ubezpieczonymi.
3. Towarzystwo udziela ochrony ubezpieczeniowej z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci Ubezpieczonego oraz jego pracowników, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem na budowie.
4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje następstwa nieszczęśliwych wypadków, które powstały podczas wykonywania pracy związanych z realizowaną budową.

Zakres ubezpieczenia

§ 27

1. Umowa ubezpieczenia obejmuje następujące świadczenia:
  - 1) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, w tym zawału serca i udaru mózgu,
  - 2) świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku,
  - 3) zwrot kosztów nabycia środków pomocniczych i wyrobów ortopedycznych,
  - 4) zwrot udokumentowanych kosztów przysposobienia zawodowego inwalidów.
2. Warunkiem wypłaty świadczenia jest stwierdzenie zaistnienia związku przyczynowo- skutkowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem na terenie budowy, a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu Ubezpieczonego, a także przestrzeganie przez Ubezpieczonego na budowie przepisów w o których mowa w § 9 ust. 8 pkt 3,
3. Umowa ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków wygasa wobec danego Ubezpieczonego z chwilą ustania stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej.

Wysokość świadczeń

§ 28

1. **Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku** wypłacane jest w wysokości równej 1% sumy ubezpieczenia za każdy określony procent trwałego uszczerbku. Maksymalna kwota wypłaty świadczenia nie może przekroczyć 100% sumy ubezpieczenia.
2. **Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku** wypłacane jest w wysokości 100% sumy ubezpieczenia pod warunkiem, że śmierć Ubezpieczonego nastąpiła w okresie nie dłuższym niż 24 miesiące od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
3. **Zwrot kosztów nabycia środków pomocniczych i ortopedycznych** następuje po stwierdzeniu związku przyczynowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu. Świadczenie wypłacane jest w wysokości poniesionych kosztów, maksymalnie do wysokości 25% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
4. **Zwrot udokumentowanych kosztów przysposobienia zawodowego inwalidów** następuje po stwierdzeniu związku przyczynowego pomiędzy trwałym uszczerbkiem zaistniałym w wyniku nieszczęśliwego wypadku oraz koniecznością przysposobienia zawodowego Ubezpieczonego. Świadczenie wypłacane jest w wysokości poniesionych kosztów, maksymalnie do wysokości 25% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

Suma ubezpieczenia

§ 29

1. Sumę ubezpieczenia na jednego Ubezpieczonego ustala Ubezpieczający.
2. Górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia stanowi:
  - 1) w odniesieniu do jednej osoby suma ubezpieczenia określona we wniosko-polisie,
  - 2) w odniesieniu do umowy ubezpieczenia suma ubezpieczenia na jedną osobę pomnożona przez liczbę osób objętych ochroną ubezpieczeniową.
3. Wysokość sumy ubezpieczenia jest jednakowa w odniesieniu do wszystkich Ubezpieczonych objętych umową ubezpieczenia.
4. Łączna wysokość świadczeń wypłaconych w okresie ubezpieczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków określonej w umowie ubezpieczenia.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na terenie budowy

§ 30

Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków nie obejmuje także odpowiedzialności za szkody:

- 1) powstałe przed datą początku ochrony ubezpieczeniowej,
- 2) powstałe poza terenem budowy,
- 3) polegające na usiłowaniu popełnienia lub popełnieniu przez Ubezpieczonego przestępstwa, jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody,
- 4) powstałe wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego polegające na rażącym naruszeniu przepisów o których mowa w § 9 ust. 8 pkt 3,
- 5) powstałe w wyniku prowadzenia pojazdów lub obsługi maszyn i urządzeń bez wymaganych uprawnień, jeżeli miało to wpływ na powstanie nieszczęśliwego wypadku,
- 6) powstałe w związku z samookaleczeniem, usiłowaniem popełnienia lub popełnieniem samobójstwa, okaleczeniem na własną prośbę bez względu na stan poczytalności Ubezpieczonego w chwili popełnienia wymienionego czynu,
- 7) będące następstwem wszelkich stanów chorobowych zarówno przewlekłych jak i występujących nagle, a także uszkodzeń ciała spowodowanych leczeniem lub wykonywaniem zabiegów leczniczych,
- 8) powstałe wskutek zaburzeń psychicznych lub napadów epileptycznych Ubezpieczonego,
- 9) powstałe w wyniku czynnego i zamierzonego udziału Ubezpieczonego w bójkach lub innych aktach przemocy, za które uważa się fizyczną walkę, podczas której osoby atakują i bronią się nawzajem, gdzie każdy z uczestników dobrowolnie i świadomie przyjmuje i godzi rolę napastnika z rolą napadniętego, za wyjątkiem

- wypadków powstałych podczas działania w obronie koniecznej rozumianego jako odpięcie bezpośredniego i bezprawnego zamachu na jakiegokolwiek dobro własne lub innej osoby lub podczas udzielania pomocy osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie,
- 10) powstałe wskutek błędów w sztuce lekarskiej, eksperymentów medycznych,
- 11) powstałe wskutek zabiegów kosmetycznych wykonywanych przez osoby nie posiadające uprawnień do ich wykonywania,
- 12) powstałe wskutek przerwania leczenia, mimo zaleceń lekarza co do dalszej jego kontynuacji,
- 13) powstałe w wyniku spożycia lub przyjęcia w inny sposób stałych lub ciekłych substancji, skutkującego zatruciem,
- 14) powstałe wskutek posługiwania się wszelkiego rodzaju petardami i środkami o podobnym działaniu, a także posługiwania się bronią.

Ustalenie wysokości świadczenia

§ 31

1. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku ustalany jest bez konieczności badania Ubezpieczonego przez lekarza orzecznika powołanego przez Towarzystwo, na podstawie przedstawionej dokumentacji medycznej oraz „Tabeli norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku” rekomendowanej przez Polskie Towarzystwo Medycyny Ubezpieczeniowej. Tabela dostępna jest w każdej jednostce terenowej Towarzystwa oraz na stronie internetowej www.tuw.pl.
2. W uzasadnionych przypadkach, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu może być ustalany na podstawie badań przeprowadzanych przez lekarza powołanego przez Towarzystwo lub zaocznej komisji lekarskiej.
3. Ostateczne ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu następuje po zakończeniu leczenia oraz zaleconego przez lekarza leczenia usprawniającego nie później jednak, niż w terminie 24 miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
4. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł w ciągu 24 miesięcy wskutek nieszczęśliwego wypadku – świadczenie z tytułu śmierci wypłacane jest Uprawnionemu w wysokości różnicy należnego świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego, a już otrzymanym świadczeniem z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.
5. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu uwzględnia się wcześniejszą utratę lub uszkodzenie organu, narządu lub układu w taki sposób, że stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem właściwym dla danego organu po nieszczęśliwym wypadku, a stopniem uszczerbku istniejącym przed wypadkiem.
6. Jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowo skutkowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią Ubezpieczonego świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wypłaca się Uprawnionemu.
7. Poniesione przez Ubezpieczonego, udokumentowane koszty nabycia (w tym wypożyczenia) środków pomocniczych i ortopedycznych, Towarzystwo zwróci Ubezpieczonego pod warunkiem, że nie znajdują się w zakresie refundacji lub nie zostały zrefundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia lub przez innego Ubezpieczyciela.
8. Towarzystwo zwróci koszty zakupu środków pomocniczych i ortopedycznych o ile zostały one poniesione nie później niż 24 miesiące od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
9. Poniesione, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez Ubezpieczonego, udokumentowane koszty przysposobienia zawodowego inwalidów Towarzystwo zwróci Ubezpieczonego, o ile zostały one poniesione nie później niż 24 miesiące od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
10. Koszty przysposobienia zawodowego inwalidów zwracane są wyłącznie wówczas, gdy nie mogą być pokryte z powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego lub ubezpieczeń społecznych oraz pod warunkiem, że zostały poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
11. Łączna wysokość świadczeń wypłaconych w okresie ubezpieczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków określonej w dokumencie potwierdzającym ochronę ubezpieczeniową.
12. Towarzystwo wypłaca świadczenia podstawowe według kolejności zgłaszania roszczeń i otrzymanej dokumentacji, na podstawie której jest możliwa wypłata świadczeń.

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu TUW „TUW” nr 261/18 z dnia 4 września 2018 roku i wprowadzone do obrotu Zarządzeniem Prezesa Zarządu TUW „TUW” nr 48/18 z dnia 4 września 2018 roku.

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mają zastosowanie do umów zawieranych od dnia 1 października 2018 roku.

Załącznik nr 1 Minimalne wymagane zabezpieczenia przeciwkradzieżowe

1. Wszystkie ściany, podłogi, stropy i dachy budynków i lokali, w których znajduje się ubezpieczone mienie wykonane są z materiałów, których zniszczenie, uszkodzenie lub pokonanie nie jest możliwe bez użycia narzędzi lub siły. Pomieszczenia wykonane w całości lub części z siatki drucianej, materiałów azurowych, brezentu, tworzyw sztucznych (np. powłoki pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie są uważane za pomieszczenia należycie zabezpieczone.
2. Wszystkie otwory w ścianach, sufitach, podłogach, dachu są w należyłym stanie technicznym, zamknięte i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający dostęp osób trzecich bez dokonania włamania.
3. Wszystkie drzwi zewnętrzne do budynku/lokalu powinny być w należyłym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły i narzędzi, a otwarcie bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy.
4. Wszystkie drzwi zewnętrzne prowadzące do budynku/lokalu są zamykane na co najmniej:
  - a) dwa zamki wielozastawkowe lub dwie kłódki wielozastawkowe zawieszane na oddzielnych skoblach,
  - lub
  - b) jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie potwierdzonej atestem lub certyfikatem lub innym dokumentem wydanym przez upoważniony do certyfikacji podmiot,
  - lub
  - c) jeden zamek wielozastawkowy lub jedną kłódkę wielozastawkową, jeżeli jest sprawowany stały dozór budynku/lokalu lub zainstalowano i włączono system alarmowy zapewniający powiadomienie koncesjonowanej agencji ochrony mienia i zapewniającej przybycie załogi interwencyjnej do miejsca ubezpieczenia; system alarmowy powinien być zainstalowany oraz serwisowany przez podmiot posiadający stosowne uprawnienia, zgodnie z zaleceniami producenta.
5. W budynkach, dla których ustanowiono całodobowy dozór wystarczające jest zabezpieczenie drzwi wewnętrznych do lokalu znajdującego się wewnątrz budynku jednym zamkiem wielozastawkowym, elektronicznym zamkiem szyfrowym lub zamkiem otwieranym kartą magnetyczną.
6. W przypadku drzwi dwuskrzydłowych, jedno skrzydło powinno być dodatkowo unieruchomione przy pomocy zasuwki z dołu i z góry od wewnętrznej strony.
7. Drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki lub zasuwki, które można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie.
8. Wszystkie klucze do zamków i kłódek/karty dostępu/piloty do zabezpieczeń budynków/lokalu lub do ubezpieczanych pojazdów powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i dostępem do nich osób nieuprawnionych. W przypadku zaginięcia lub zagubienia kluczy (również zapasowych) Ubezpieczony zobowiązany jest do niezwłocznej wymiany zamków na własny koszt.
9. Wszystkie okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory oszklone w budynku/lokalu powinny być w należyłym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte.
10. Wszystkie okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory oszklone w budynkach/lokalach znajdujących się na parterze oraz na kondygnacjach do których jest dostęp z położonych pod/nad nimi lub obok nich tarasów, przybudówek, balkonów, drabinek, drzew, wiatrolapów, daszków, pionurochronów są na całej powierzchni zabezpieczone:
  - 1) kratami, żaluzjami lub roletami przeciwwłamaniowymi posiadającymi świadectwo odporności na włamanie wydane przez jednostkę uprawnioną do certyfikacji; kraty, żaluzje, rolety są w taki sposób zamontowane i zamknięte, aby przedostanie się do wnętrza nie było możliwe bez użycia narzędzi,
  - lub
  - 2) szybami o podwyższonej odporności na włamanie co najmniej klasy P2/P2A posiadającymi atest Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej jednostki uprawnionej do certyfikacji,
  - lub
  - 3) okiennicami zamykanymi na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub jedną kłódkę wielozastawkową.

11. Wymagania określone w ustępie 10 nie są obowiązkowe, jeżeli jest sprawowany stały dozór budynku/lokalu lub zainstalowano i włączono system alarmowy zapewniający powiadomienie koncesjonowanej agencji ochrony mienia i zapewniającej przybycie załogi interwencyjnej do miejsca ubezpieczenia. System alarmowy powinien być zainstalowany oraz serwisowany przez podmiot posiadający stosowne uprawnienia, zgodnie z zaleceniami producenta.
12. W przypadku, gdy objęty ubezpieczeniem budynek/lokal jest połączony z budynkiem/lokałem osoby trzeciej jakimkolwiek otworami, to otwory te powinny być zabezpieczone co najmniej w sposób określony w ust. 9 i 10.
13. Po przeprowadzeniu indywidualnej oceny ryzyka Towarzystwo ma prawo określić inne warunki zabezpieczenia mienia.

Załącznik nr 2 KLAUZULE DODATKOWE

Klauzula nr 1 Ubezpieczenie od katastrofy budowlanej

1. Na podstawie § 1 ust. 3 OWU, za opłatą dodatkowej składki Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek katastrofy budowlanej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie ubezpieczone od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariancie rozszerzonym.
3. Przez katastrofę budowlaną rozumie się niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów, w wyniku nagłej samoistnej utraty wytrzymałości jego elementów konstrukcyjnych takich jak fundamenty, ściany, podłogi, sufity, przy czym nie jest katastrofą budowlaną uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany nadającego się do naprawy lub wymiany oraz uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych, a także awaria instalacji.
4. Ubezpieczenie budynków/lokalu i budowli w budowie może być rozszerzone o ubezpieczenie katastrofy budowlanej na podstawie niniejszej klauzuli wyłącznie wtedy, gdy Ubezpieczony realizuje budowę przy udziale wykonawcy (inwestora zastępczego), a także jego podwykonawców.
5. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
  - 1) w budynkach starszych niż 50 lat – w budynkach o konstrukcji drewnianej lub stalowej,
  - 2) w budynkach starszych niż 90 lat – w budynkach o konstrukcji murewanej i żelbetowej,
  - 3) powstałe wskutek wadliwego wykonania budynku lub wykonania budynku z użyciem wadliwych materiałów.
6. W przypadku wystąpienia katastrofy budowlanej Ubezpieczony zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia o katastrofie budowlanej podmiotu wskazanego w art. 75 ust. 1 Prawa Budowlanego.
7. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
8. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 300 000 PLN.
9. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
10. Towarzystwo nie odpowiada za szkody, których wartość nie przekracza 400 PLN (fransyza integralna).
11. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 2 Ubezpieczenie od aktów terrorystycznych

1. Na podstawie § 1 ust. 3 OWU, za opłatą dodatkowej składki Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie określone w umowie ubezpieczenia od aktów terrorystycznych.
2. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie ubezpieczone od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariancie rozszerzonym.
3. Przez akt terrorystyczny rozumie się działanie jakiegokolwiek osoby lub grupy osób, zarówno działających samodzielnie, jak i w imieniu lub w powiązaniu z jakąkolwiek organizacją lub rządem, z włączeniem użycia siły lub przemocy, i/lub groźby ich użycia, popełniony z przyczyn politycznych, religijnych, ideologicznych, etnicznych lub ekonomicznych z zamiarem wywarcia wpływu na jakikolwiek rząd i/lub wywołania chaosu, uczucia zagrożenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego.
4. Górną granicą odpowiedzialności Towarzystwa jest limit odpowiedzialności określony w umowie ubezpieczenia.

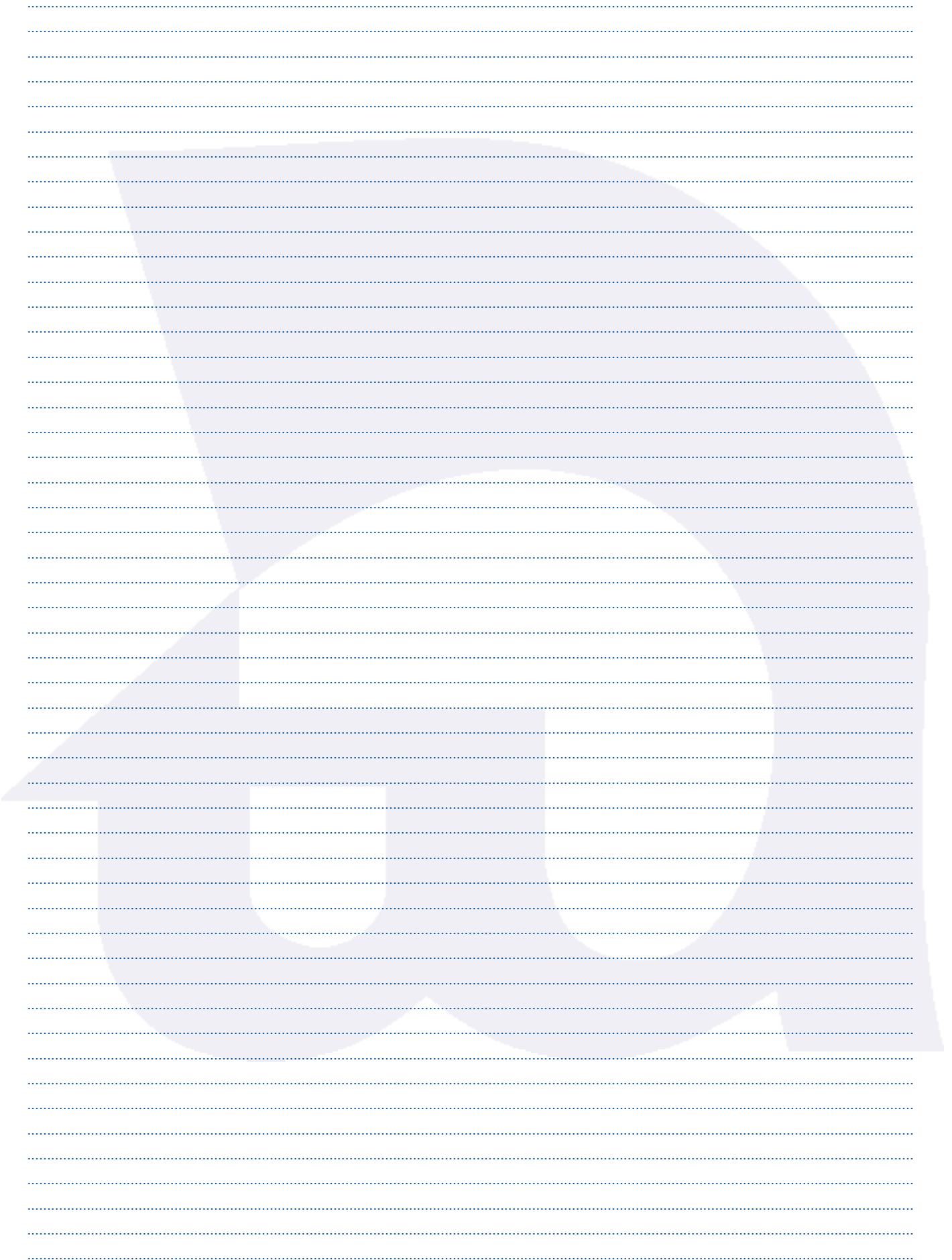
5. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 200 000 PLN.
7. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
8. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 400 PLN.
9. W sprawach nie uregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 3 **Ubezpieczenie od dewastacji**

1. Na podstawie § 1 ust. 3 OWU, za opłatą dodatkowej składki Towarzystwo obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu wskutek dewastacji.
2. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie ubezpieczone od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariancie rozszerzonym.
3. Przez dewastację rozumie się celowe uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia przez osoby trzecie.
4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:
  - 1) powstałe wskutek graffiti tj. zabrudzenie poprzez pomalowanie, bez zgody Ubezpieczającego, całości lub części powierzchni przedmiotu ubezpieczenia napisami lub rysunkami,
  - 2) polegające na stłuczeniu, rozbiciu, porysowaniu lub pęknięciu szyb i innych przedmiotów szklanych,
  - 3) polegające na utracie mienia,
  - 4) powstałe wskutek naklejania lub umieszczania w inny sposób na ubezpieczonym mieniu różnego rodzaju plakatów, ogłoszeń albo tablic.
5. Limit odpowiedzialności określa Ubezpieczający, kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności od dewastacji na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 50 000 PLN, z zastrzeżeniem, że suma ubezpieczenia stałych elementów wykończeniowych od dewastacji nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia stałych elementów wykończeniowych od kradzieży z włamaniem i rabunku.
7. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwoty wypłaconych z niniejszej klauzuli odszkodowań.
8. Towarzystwo nie odpowiada za szkody, których wartość nie przekracza 400 PLN (franszyza integralna).
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for taking notes, covering the majority of the page below the header and above the footer.

SIEDZIBA: Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, 02-793 Warszawa, ul. H. Raabego 13,
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000033284
NIP 526-10-33-426, REGON 012114579
www.tuw.pl